

Kaimo plėtros finansinių priemonių fondo, skirto Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano, finansinėms priemonėms administruoti, finansavimo sąlygų aprašo 1 priedas

PASIDALYTOS RIZIKOS PASKOLŲ FINANSINĖS PRIEMONĖS SCHEMA

Pagrindiniai elementai	Paiškinimas
1. Teisinis pagrindas	<p>1.1. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2221, 25a, 37–46 straipsniai;</p> <p>1.2. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 19 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/399, 45 straipsnis;</p> <p>1.3. Finansinių priemonių, įgyvendinamų Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 3D-816 „Dėl Finansinių priemonių, įgyvendinamų Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšomis, administravimo taisyklių patvirtinimo (toliau – Taisyklės).</p>
2. Finansinės priemonės rūšis	<p>Pasidalytos rizikos paskolų priemonė (toliau – Priemonė), kuri pagrįsta skolinimo principu ir kurią įgyvendindamas (-i) atrinktas (-i) finansų tarpininkas (-ai) turės suformuoti Priemonės portfelį. Šiai finansinei priemonei įgyvendinti naudojamos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos (toliau – Programa) ir finansų tarpininko privačios lėšos. Prie kiekvienos į Priemonės portfelį įtraukiamos paskolos finansų tarpininkas turės prisidėti ne mažesne kaip 25 proc. savo privačių lėšų dalimi. Tokia pat proporcija, atitinkančia finansų tarpininko indėlį, bus pasidalijama Priemonės portfelio negražinimo rizika.</p>
3. Priemonės biudžetas	<p>3.1. Programos lėšos, kurios skirtos paskoloms teikti ir Fondo valdytojo ir Priemonės valdytojo (-ų) valdymo išlaidoms dengti bei (ar) valdymo mokesčiui mokėti. Skiriama Programos lėšų dalis – 16 000 000 Eur, iš jų: 13 600 000 Eur – EŽŪFKP lėšos ir 2 400 000 Eur – Lietuvos biudžeto bendrojo finansavimo lėšos. Programos lėšų dalis, atsižvelgiant į rinkos poreikius, Priemonės</p>

Pagrindiniai elementai	Paiškinimas
	<p>įgyvendinimo laikotarpiu gali būti tikslinama (didinama arba mažinama);</p> <p>3.2. Finansų tarpininkų, atrinktų Priemonei valdyti, lėšos. Prie kiekvienos pagal Priemonę išduodamos ir į Priemonės portfelį įtraukiamos paskolos finansų tarpininkas prisidės ne mažesne kaip 25 proc. savo lėšų suma.</p>
4. Įgyvendinimo teritorija	Lietuvos Respublika
5. Priemonės tikslas	<p>Prisidedant prie Programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ 4.1 veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (toliau – Programos 4.1 veiklos sritis) siekiamų tikslų, suteikti galimybę žemės ūkio veikla užsiimantiems subjektams gauti paskolų lengvatinėmis sąlygomis veiklos palaikymui ir (ar) plėtrai, įskaitant investicijas.</p>
6. Įgyvendinimo struktūra	<p>Finansinė priemonė įgyvendinama per Fondą, kurio paskirtis – finansinių priemonių žemės ūkio sektoriuje įgyvendinimas. Fondo valdytojas atrinks finansų tarpininką (-us), kuris (-ie) išskolins lėšas galutiniams naudos gavėjams pagal sutartyje su Fondo valdytoju nustatytas sąlygas ir terminus.</p>
7. Valstybės pagalba	<p>Priemonė neturi valstybės pagalbos elementų, t. y. finansų tarpininkui bus skiriamas rinkos standartus atitinkantis atlygis, o finansų tarpininkas galutiniams naudos gavėjams perduos visą finansinę naudą.</p>
8. Priemonės įgyvendinimo trukmė	<p>8.1. Priemonės lėšų skolinimo laikotarpis visais atvejais negali būti ilgesnis nei iki 2025 m. gruodžio 31 d. Iki šio termino Priemonei skirtas finansavimas turi būti panaudotas galutiniams naudos gavėjams išduodant paskolas;</p> <p>8.2. Planuojama lėšų skolinimo galutiniams naudos gavėjams pradžia – 2021 m. III ketvirtis. Lėšų išskolinimo terminas – ne daugiau kaip 36 mėn. nuo dvišalės sutarties tarp Fondo valdytojo ir finansų tarpininko pasirašymo dienos;</p> <p>8.3. Finansų tarpininkams lėšos gali būti suteiktos ne ilgesniam nei 8 (aštuonerių) metų laikotarpiui (2 metai lėšų išskolinimui, 5 metai maksimali paskolos sutarties trukmė ir 1 metai skolų išieškojimui).</p>
9. Finansavimo paskirtis	<p>Priemonės lėšomis žemės ūkio veikla užsiimantiems subjektams, atitinkantiems tinkamumo reikalavimus, gali būti teikiamos paskolos investicijoms ir (ar) apyvartiniam kapitalui, laikantis Reglamento (ES) 1305/2013 45 straipsnio nuostatų ir prisidedant prie Programos 4.1 veiklos srities remiamų veiklų. Šios paskolos, siekiant užtikrinti projekto finansavimo šaltinius, galutinio naudos gavėjo lygmeniu gali būti derinamos su subsidijomis, teikiamomis pagal Programos 4.1 veiklos sritį (ši informacija bus pateikta Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) pažymoje, išduotoje galutiniam naudos gavėjui);</p> <p>9.2. Prioritetas skolinant Priemonės lėšas turi būti teikiamas:</p> <p>9.2.1. jauniems ūkininkams, t. y. asmenims, kurie paraiškos pateikimo metu yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus, turi reikiamų profesinių įgūdžių bei kompetencijos ir įsikūrę penkerių metų laikotarpiu iki paraiškos pateikimo, ir</p> <p>9.2.2. smulkiesiems ūkiams, kurių valdos ekonominis dydis (VED) yra iki 25 000 Eur.</p>

Pagrindiniai elementai	Paiškinimas
10. Galutinių naudos gavėjų tinkamumas	Finansų tarpininkas Priemonės lėšas gali skolinti žemės ūkio veikla užsiimantiems subjektams, kurie atitinka Programos 4.1 veiklos srities įgyvendinimo taisyklėse nustatytus tinkamumo paskolai gauti reikalavimus (atitiktis patvirtinama Agentūros pažyma, išduota galutiniam naudos gavėjui);
11. Galutiniams naudos gavėjams skirto finansinio produkto sąlygos	<p>11.1. Finansų tarpininkas suteiks galutiniams naudos gavėjams paskolas, kuriomis prisidedama prie Programos ir 4.1 veiklos srities tikslų įgyvendinimo, ir kurios yra grindžiamos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 37 straipsnyje nurodyto <i>ex-ante</i> vertinimo ir jo atnaujinimo rezultatais;</p> <p>11.2. Paskolos bus naudojamos išskirtinai šiais leistiniais tikslais:</p> <p>11.2.1. investicijoms į materialųjį, nematerialųjį ir biologinį turtą finansuoti bei apyvartiniam kapitalui finansuoti, vadovaujantis Taisyklėse ir Programos 4.1 veiklos srities įgyvendinimo taisyklėse nustatytais išlaidų tinkamumo reikalavimais;</p> <p>11.2.2. suteikęs galutiniam naudos gavėjui paskolą, finansų tarpininkas turės Fondo valdytojui pateikti paskolos panaudojimą pagal paskirtį pagrindžiančius dokumentus, įskaitant, bet neapsiribojant sutartimis ar mokėjimo nurodymais, pagal kuriuos buvo apmokėta tiekėjams ir (ar) rangovams už įsigyjamą turtą ir (ar) teikiamas paslaugas, finansų tarpininko sąskaitų išrašus apie Paskolos lėšų išdavimą, sąskaitas faktūras, finansų tarpininko mokėjimo pavedimus ir (ar) kitus dokumentus;</p> <p>11.3. Bendra Programos ir finansų tarpininkų lėšomis suteiktos paskolos suma neviršys 200 000 Eur;</p> <p>11.4. Vienam galutiniam naudos gavėjui iš Priemonės lėšų galės būti suteikiama viena paskola;</p> <p>11.5. Maksimali paskolos trukmė – 5 metai. Paskolos teikimo sutartyje galės būti numatytas paskolos gražinimo atidėjimo terminas iki 1 metų, tačiau neviršijant maksimalaus paskolos suteikimo termino;</p> <p>11.6. Palūkanos skaičiuojamos tik finansų tarpininkų daliai. Palūkanų norma finansų tarpininkų lėšų daliai, atsižvelgiant į rinkos sąlygas, nustatoma finansų tarpininkų atrankos sąlygose.</p>
12. Paskolos sutarties sudarymo mokestis	Gali būti taikomas vienkartinis finansų tarpininko nustatytas paskolos sutarties sudarymo mokestis, kuris negali būti didesnis nei 1 proc. nuo išduodamos paskolos sumos, tačiau paskolos sutarties mokestis negali būti mažesnis nei 130 (vienas šimtas trisdešimt) Eur ir didesnis nei 1 500 (vienas tūkstantis penki šimtai) Eur.
13. Finansinės priemonės valdymo mokestis	Finansų tarpininkui gali būti mokamas veiklos rezultatais pagrįstas valdymo mokestis, kaip numatyta 2014 m. kovo 3 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 480/2014 , kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 , kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 12 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/886 , 12 ir 13 straipsniuose. Šios Priemonės atveju:

Pagrindiniai elementai	Paiškinimas
	<p>13.1. finansų tarpininkui mokamas bazinis Priemonės valdymo mokestis, kuris negali būti didesnis nei 0,5 proc. nuo paskolų teikimui skirtos Programos lėšų sumos. Mokestis mokamas už pirmus ir antrus Priemonės įgyvendinimo metus;</p> <p>13.2. finansų tarpininkui mokamas valdymo mokestis, susijęs su veiklos rezultatais, kuris negali būti didesnis nei 0,5 proc. nuo bendros per visą Priemonės įgyvendinimo laikotarpį išskolintos Programos lėšų sumos.</p>
14. Derinimas su valstybės pagalbos priemonėmis	Fondo valdytojas investavimo strategijoje gali pasiūlyti Priemonę papildomai derinti su kitomis valstybės pagalbos priemonėmis (pavyzdžiui, palūkanų kompensavimu), jei siūlomomis priemonėmis bus prisidedama prie šios schemos 9.2 papunkčio nuostatų įgyvendinimo.
15. Paskolos grąžinimo užtikrinimas	Paskolos grąžinimo užtikrinimui gali būti įkeičiamas turtas, turtinės teisės bei taikomos kitos prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės.
16. Lėšų susigrąžinimo veiksmai	<p>16.1. Finansų tarpininkas, vadovaudamasis vidaus gairėmis ir procedūromis, imasi lėšų susigrąžinimo veikslių dėl kiekvienos nesugrąžintos paskolos, finansuotos pagal Priemonę. Finansų tarpininkui išieškojus iš galutinio naudos gavėjo, negrąžinusio paskolos ar jos dalies, skolą bei realizavus visas prievolių įvykdymo užtikrinimo priemones, numatytas paskolos sutartyje, išieškotos lėšos, atėmus iš jų skolos išieškojimo vykdymo procese patirtas išlaidas ir ne daugiau kaip 90 kalendorinių dienų priskaičiuotas nesumokėtas palūkanas, yra paskirstomos Fondo valdytojui ir finansų tarpininkui proporcingai jų prisiimtiems įsipareigojimams, t. y. pagal rizikos pasidalijimo proporciją: ne daugiau kaip 75 proc. Fondo valdytojui ir ne mažiau kaip 25 proc. finansų tarpininkui. Jei finansų tarpininkui įvykdžius skolos išieškojimą iš galutinio naudos gavėjo bei realizavus visas prievolių įvykdymo užtikrinimo priemones, numatytas paskolos sutartyje, išieškotos lėšos nepadengia skolos, finansų tarpininkas ir Fondo valdytojas likusią skolos dalį nurašo. Finansų tarpininkas, priėmęs sprendimą toliau nebevykdyti skolos išieškojimo, sprendimą pagrindžiančius dokumentus kartu su priimtu sprendimu privalo pateikti Fondo valdytojui.</p> <p>16.2. Skolos nėra išieškomos ar vykdomas skolos išieškojimas sustabdomas ir skolos nurašomos, jeigu:</p> <p>16.2.1. nėra fizinio asmens, į kurį būtų galima nukreipti išieškojimą ir jo teisių ir pareigų neperėmė kitas asmuo. Ši aplinkybė įrodoma Fondo valdytojui pateikiant Lietuvos Respublikos antstolio rašytinę pažymą;</p> <p>16.2.2. skolos nepavyko išieškoti fizinio asmens bankroto proceso metu. Ši aplinkybė įrodoma Fondo valdytojui pateikiant Lietuvos Respublikos teismo, nagrinėjančio fizinio asmens bankroto bylą, nutartį, kuria užbaigiama bankroto byla;</p> <p>16.2.3. juridinis asmuo pasibaigia ir jo įsipareigojimų neperima kitas asmuo, taip pat nėra kito asmens, į kurį būtų galima nukreipti išieškojimą. Ši aplinkybė įrodoma Fondo valdytojui pateikiant Lietuvos Respublikos antstolio rašytinę pažymą ir (ar) kitą informaciją iš juridinio asmens nemokumo proceso;</p> <p>16.2.4. nėra paskolos gavėjo turto, į kurį būtų galima nukreipti išieškojimą, ir yra realizuotos visos prievolių įvykdymo</p>

Pagrindiniai elementai	Paiškinimas
	<p>užtikrinimo priemonės, numatytos paskolos sutartyje. Ši aplinkybė įrodoma Fondo valdytojui pateikiant Lietuvos Respublikos antstolio rašytinę pažymą, patvirtinančią, kad pažymos išrašymo dieną ir ne mažiau kaip 6 kalendorinius mėnesius iki tos dienos nėra realizuotino turto;</p> <p>16.2.5. įkeistas turtas yra sunaikintas ar dingęs. Ši aplinkybė įrodoma Fondo valdytojui pateikiant dokumentus, pagrindžiančius, kad buvo kreiptasi į ikiteisminio tyrimo įstaigą dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo dėl turto pasisavinimo / iššvaistymo, vagystės ar kt. nusikalstamų veikų, ikiteisminio tyrimo įstaigos priimtus nutarimus ir kt.</p>
17. Informacijos ir ataskaitų teikimas	<p>Finansų tarpininkas ne rečiau kaip kas ketvirtį Fondo valdytojui teiks standartinės formos ir apimties informaciją. Ataskaitoje turi būti pateikiama informacija apie šių rodiklių reikšmes: finansuojamų paskolų skaičius, finansuojamų paskolų lėšų sumos, negrąžintos paskolos (skaičius ir lėšų sumos), grąžintos lėšos ir pajamos. Apie sprendimus išduoti paskolas, kurios galutinių naudos gavėjų investicijų lygmeniu yra derinamos su subsidijomis, finansų tarpininkas Fondo valdytojui turi pranešti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo išduoti paskolą dienos.</p>
18. Kitos sąlygos	<p>Įgyvendinant Priemonę turi būti laikomasi visų Priemonės administravimo, įskaitant viešinimo vykdymo, audito atlikimo, pažeidimų tyrimo, dokumentų saugojimo, ir kitų reikalavimų, nustatytų Taisyklėse.</p>